

isaac
Danmark

International Society for Augmentative
and Alternative Communication

isaac

..nyt

nr. 1 – 2015

Om ISAAC Danmark

Formand:
Birgitte Brandt
Børneterapien, Odense
Tlf.: 23 30 42 15

e-mail: birb@odense.dk
CVR nr. 29948445

Sekretær:
Margit Grønkjær
Kirkebækskolen
Kløvervænget 51
2625 Vallensbæk

margit.groenkjaer@skolekom.dk

Kasserer:
Gert Krabsen
HandiKram
Grenen 15
9260 Gistrup
kasserer@isaac.dk

Indmeldelse på www.isaac.dk eller via formanden eller kassereren.

Kontingent pr. år (dækker medlemskab af både det internationale ISAAC og ISAAC Danmark):

AAC bruger	kr..... 275,-
Enkelt medlem	kr..... 470,-
Studerende/pensionister	kr..... 325,-
Dobbelt medlemskab (Institutioner/skoler)	kr..... 900,-
Trippel medlemskab (Institutioner/skoler)	kr.....1.350,-
Støttemedlem	kr.....2.500,-

ISAAC officielle tidsskrift: "Alternative and Augmentative Communication – ACC",
abonnement pr. årgang kr..... 550,-

ISAAC-NYT

Medlemsblad for foreningen ISAAC Danmark
(*International Society for Augmentative and Alternative Communication*)

Redaktør: Dorte Sylvest Aggerlin
e-mail: dosag@naestved.dk

Bladet udkommer normalt 3 gange om året.

ISSN nr. 1397-0747
Oplag: ca. 200 stk.
Tryk: Palle Madsen
Layout: Gert Krabsen

Foreningens postadresse:

ISAAC Danmark
c/o Birgitte Brandt
Børneterapien Odense, Team A
Platanvej 15
5230 Odense M

Foreningens webside: www.isaac.dk
Foreningens mailadresse: isaac@isaac.dk

Alle henvendelser på redaktionelle spørgsmål stiles skriftligt til redaktionen.

Redaktionen påtager sig intet ansvar for manuskripter, fotografier og tegninger, der indsendes uopfordret.

Indhold

Om ISAAC Danmark	2
Redaktørens hjørne	4
Birgitte bemærker	5
Ups..	6
ISAAC International..	6
Brugersamling..	7
Indtryk og pluk fra BETT	11
Awareness Month	15
www.isaac.dk	17
Christina Davidsen	18
ASK kurser i Tønsberg..	21
PINE-D – et EU-projekt.....	22
Generalforsamling 2015.....	23
Materiale fra konferencen	23
Regnskab 2014:	24
Budget 2015:.....	26
Donation af ClassMate Pc'ere.....	27

Bestyrelse på jagt efter en ny frontfigur?

Redaktørens hjørne

v/ Dorte S. Aggerlin

Vinteren går nu på hæld. De første erantis er begyndt at kigge frem med løfte om, at foråret er nær.

Siden sidste nummer af ISAAC nyt har der været afholdt et meget succesfuldt møde for brugere af alternativ kommunikation på Søsportscenteret ved Hou. Emmy Kjellmann har i flere år haft et ønske om et sådant arrangement, og nu blev det altså alvor. Der blev kommunikeret flittigt på flere forskellige måder, med eller uden elektronisk udstyr og med personligt tilpassede opsætninger. Det var meget spændende og inspirerende at opleve for alle deltagere såvel brugere som fagfolk. Der er ingen tvivl om, at en ny tradition er kommet til – nemlig at der i hvert fald en gang årlig afholdes en brugersamling for de personer, der anvender AAC på den ene eller anden måde. Der indgår i dette blad nogle artikler og billeder fra den afholdte brugersamling, som forhåbentlig kan give et indtryk af, hvor god en oplevelse det var for alle parter.

Desværre måtte vi starte det nye år med en uhyggelig og dramatisk begivenhed, idet det franske satire magasin Charlie Hebdo blev målet for en terroraktion med tydelig politisk reference. Charlie Hebdo har før været i centrum for diverse aktioner men aldrig tidligere med dødelig udgang for nogen. Der blev fra ISAAC Frankrig lavet nogle kommunikationssider med PCS symboler, som kunne tages i brug for brugere af AAC. På www.isaac.dk kan I finde dem med danske undertekster.

Desværre fik disse kommunikationssider en ganske anden relevans, da terroren i februar måned også rykkede til København. Når noget så ubegribeligt og skræmmende sker, så er det vigtigt at huske på, at folk uden talesprog også har behov for at spørge og udtrykke holdninger til det skete.

Vi bringer her i bladet også et interview med Christina Davidsen. Hun er meget veltalende og har på ingen måde vanskeligheder i forhold til kommunikation. Men hun forsøger via hendes deltagelse i udsendelser som "De Uperfekte" og "Det Handicappede Talkshow" at få gjort opmærksom på handicappedes vilkår og muligheder på en lidt skæv og humoristisk måde.

Godt nytår og god fornøjelse med ISAAC Nyt.

Forårs hilsener fra redaktøren.

Birgitte bemærker

v/Birgitte Brandt

Vinteren er ved at være overstået, men det er ikke ensbetydende med, at der i længere tid har været dvaletilstande i ISAAC.

Folk i og omkring ISAAC's bestyrelse har brugt vinteren på at få nyt look på vores hjemmeside. Der er mange hensyn at tage og mange idéer til, hvordan lige netop de vigtige områder omkring alternativ og supplerende kommunikation præsenteres bedst muligt for både nye gæster på web'en og alle I, der kender den i forvejen. Vi håber, I synes om resultatet. Hen ad vejen kan der fortsat blive justeret til.

I november fik ISAAC svar på vores henvendelse til Manu Sareen. Der var positive tilbagemeldinger vedr. fokus på kommunikationsområdet i Socialstyrelsens nye nationale koordinationsstruktur og deres indsats for at understøtte kommunernes anvendelse af tilbud, vidensmiljøer samt videreudvikling på området.

Desuden er der en KORA undersøgelse på vej vedr. organisering af indsatsen bl.a. for mennesker med sjældne og komplekse kommunikationsbehov. Mht. vores opfordring til at få rettet den graverende oversættelsesfejl af AAC i den danske udgave af FN's Handicapkonvention (*forstørrende* og *alternativ* kommunikation i stedet for *alternativ* og *supplerende* kommunikation) var der ikke brugbar tilbagemelding fra ministeren, så ISAAC har igen i januar sendt en henvendelse med uddybning af vores argumentation. Denne gang er Undervisningsministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet sat på cc, da Socialministeren ganske rigtigt siger, at kommunikationsområdet er komplekst og hører hjemme flere steder.

ISAAC vil gerne invitere til fælles indsats på kommunikationsområdet, og vi har desuden informeret *Det Centrale Handicapråd, Institut for Menneskerettigheder* og 2 relevante kontorer i *Socialministeriet/Socialstyrelsen*. ISAAC's mailudveksling vil blive lagt på vores hjemmeside til orientering.

I denne vinter er et nyt undervisningstilbud dukket op, hvor ISAAC har været med i planlægningen, og hvor flere medlemmer deltager som undervisere. Det er et PD modul på UCC i København - Komplekse kommunikationsbehov og funktionsnedsættelser, der nu supplerer de forskellige andre kurser og uddannelsestilbud på kommunikationsområdet.

Det har fået mig til at tænke over, endnu engang, hvor vigtige relationer er. De er på mange niveauer så vigtige for de muligheder mennesker med komplekse kommunikationsbehov får. Det er altafgørende, at vi som kommunikationspartnere tager ansvaret på os og går aktivt ind i den relation, der kan skabe fundamentet for at forstå det andet menneskes grundlæggende udtryk og efterfølgende støtte op om de alternative og supplerende måder, der kan udvide den fælles kommunikation. På samme måde er relationen mellem fagpersoner væsentlig i de aktuelle netværk omkring den enkelte borger med kommunikationsvanskeligheder og i de tværfaglige netværk lokalt, regionalt og nationalt. Når vi snakker sammen, mødes, er i dialog, så lærer vi hinanden at kende og udveksler tanker og refleksioner, der med tillid og positive forventninger til hinanden udvider vores muligheder yderligere.

Sådan har det også været som udgangspunkt for etableringen af PD modulet, hvor der er bygget videre på det tætte samarbejde, der opstod under udarbejdelsen af Rapporten om Mennesker med komplekse kommunikationsbehov i 2013.

At kende nogen, der kender nogen kan få nye tiltag til at udvikles. Det er der vel ikke noget nyt i, men det er måske godt at huske os selv på, når vi hver især og sammen forsøger at få skærpet opmærksomheden på mennesker med komplekse kommunikationsbehov og den nødvendige indsats omkring dem.

- - - 0 - - -

Ups..

v/Frank Dalhoff Brandt

EFTER MANGE FORGÆVES FORSØG, BLEV EN HOLDBAR LØSNING FUNDET.

Mange læsere af dette blad husker mig sikkert, som ham med pegepladen, der giver pokker i alle tekniske kommunikationsmidler. En lille sandhed er der vel i det, men lad det nu ligge.

Jeg har fået mangt et kærligt klap på kinden, om at "du skulle prøve øjenstyring og tænk på din nakke". Jeg har haft en på prøve før, men der var jeg ikke motiveret, så denne gang skulle den have alt hvad den kunne trække. Men som dagene gik steg mine og mine hjælpers frustrationer over det ikke fungerede, så til sidst opgav jeg. Til alt held var ansøgningen skrevet, så den gav mulighed for at prøve andre muligheder. Det er her Rolltalk-en kom ind. Første test lå på kørestolsbordet på en pude og en kasse - men det til trods så blev både jeg og Flemming Christesen fra K.C. Hillerød hurtigt enig om, at det måtte stå sin rigtige prøve. Der blev lavet et skjold, samt et beslag så Rolltalk-en kunne side på stolen. Jeg have en 3 måneders prøveperiode, hvor Flemming kom og så hvordan det gik og lagde ny ting på.

Fra at være afhængig af, at alt skal tolkes for mig på godt og ondt - godt fordi der kan opstå en forbundenhed. Som en hjælper sagde: "jamen skal vi så ikke stave mere?" Jo, men når det jeg staver skal det igennem en anden, og så er det ikke altid lige de ord jeg ville have brugt. Det bliver et kompromis mellem at få noget sagt i et rimeligt tempo, eller ikke at sige noget. Men jeg bruger stadig de gamle metoder - jeg har bare udvidet repertoiret.

For mig er Rolltalk god fordi den i mit tilfælde, ligger fladt ned og tager derved ikke synet fra min krop og min mimik. Det giver det mig mulighed for at bruge dette samtidigt med, at jeg kan bruge helt mine egne ord.

- - - 0 - - -

ISAAC International..

v/Hanne Rhode

I september i år stopper Jeff Riley som President for ISAAC international, hans efterfølger bliver nuværende 'President Elect' Gregor Renner fra Tyskland. Der skal så nu udpeges en ny President Elect, der i 2018 bliver ny formand for ISAAC International.

Ralph Schlosser, som ledede forskningen, der resulterede i ISAAC's Statement om Faciliteret Kommunikation (FC), har bedt alle Chapters om at gøre den tilgængelig for alle medlemmer af ISAAC. Den vil sammen med forskningsrapporten komme til at ligge på vores hjemmeside, uoversat, tilgængelig for alle..

Til sidst en påmindelse, som I kommer til at se mere end denne gang:

International konference i Toronto, Canada, 6-13 august 2016

..med temaet: *Bringing Us Together*.

- - - 0 - - -

Brugersamling..

v/Emmy Kjelmann

Første brugersamling for ASK-brugere

I dagene 6. - 8. november 2014 var 14 brugere af alternativt kommunikationsudstyr (ASK-brugere) samlet på Søsportscentret ved Egmont-Højskolen. Samlingen var kommet i stand via støtte fra Jacha-fonden og Vanførefonden.

Deltagerne kom fra hele landet og spændte i alder fra 10 - 42 år

Der var trangt i det lille Te-hus, hvor samlingen holdt til, men der var samarbejde og vilje til at få det til at fungere. Der var tålmodighed når teknikken drillede, og tid til at vente på at deltagerne fik udtrykt, det de gerne ville.

Første dag var der udover præsentationsrunden, oplæg fra Thomas Eriksen fra firmaet ASK.

Der var stor interesse for at høre nyt om de forskellige produkter på markedet - de produkter, som deltagerne bruger til daglig. Der var måske endnu mere interesse for at høre hvordan andre løste forskellige udfordringer med at få teknikken til at fungere.

På andendagen, var der temadag om *Bliss*, - en kommunikationsform, som en del af deltagerne har med sig fra barndommen. Bente Brinkmann fra Institut for Syn og Hørelse i Aalborg holdt oplæg om, hvad Bliss er.

Derudover var der oplæg fra brugerne, samt snak om betydningen af at have haft ét system gennem hele sin opvækst.

Eftermiddagen gik med gruppearbejde/snakkeklubber om forskellige emner: fodbold, politik i forhold til ASK m.m. I den politiske gruppe var der forslag om, at en gruppe kunne tage over til politikerne for at fortælle om alternativ kommunikation. "Folk kender ikke nok til det" - ASK-brugere kunne også holde foredrag på specialskoler.

Desuden kunne man lave et forslag til DR om billedstøtte/Symbolstøtte til TV?

I en anden gruppe gik snakken på, hvordan det er at deltage i diskussioner. 1. deltager: *"Det kan være svært at være med i en diskussion, fordi det tager længere tid at sige, det man gerne vil"*

2. deltager: *"Helt enig!"*

En deltager spurgte: *"Er der nogle af jer, som har oplevet at man efter at have fået en talemaskine har kunnet snakke med en man ikke ville have snakket med før?"* Alle svarer enstemmigt *"Ja"*

På samlingen, var det vigtigste af alt, tiden til at være sammen i længere tid - at komme lidt væk fra de almindelige rammer, og mødes med "kolleger"

Der var udbredt stemning for at mødes igen - gerne på Egmont igen, men også i forbindelse med ISAAC konferencen til marts.

Ønsker til emner:

- Opbygning af talemaskiner
- hvordan kan få opbygget et ordforråd?
- hvilken opsætning har jeg, og hvordan bruger man det?
- mere om Bliss

Udover de faglige emner, var der flere af deltagerne, der meldte sig til at holde oplæg på kommende samlinger.

Citater fra deltagerne:

"Spændende at møde andre i samme situation og se andre måder at kommunikere på. Godt at mærke, at man ikke er den eneste. Godt at møde med andre unge"

"Godt at møde andre og se gamle venner - ku godt tænke mig at mødes igen"

"Det har været fedt at møde andre med kommunikationshandicap, men for mig er det også meget nyt, fordi jeg aldrig før har brugt kommunikationshjælpemidler."

"Komme væk fra de vante rammer - højskole stemning"

"Rart der ikke kun er fagfolk"

"Godt at høre om andres oplevelser"

"Dejligt at være sammen med flere som bruger talemaskine. Kunne godt tænke mig, at der var flere, som brugte talemaskine i min klasse"

"Jeg gad godt at høre om iPad, øjenstyret mobiltelefon, og at være med til at udvikle produkter - og så møde en masse piger"

Brugeroplæg, og brugermøde på kommende ISAAC konference

På den kommende ISAAC konference, d. 16-17. marts 2015 på Vingsted Centret, vil der om eftermiddagen 16. marts være et ekstra valgtema: "Bliss af mit liv" af 20-årige Hayla Søndergaard.

Tirsdag 17. marts er der brugermøde i tidsrummet 10.00 - 15.30.

- - - o - - -

Indtryk fra brugersamlingen

Dorte Aggerlin, ISAAC repræsentant.

Som ISAAC repræsentant fik jeg lejlighed til at deltage på den første selvstændige brugersamling for AAC brugere, der nogen sinde er afholdt i Danmark. Der har været afholdt mindre arrangementer før i forbindelse med ISAAC konferencen, men nu var der forsøgsvis planlagt 2 hele døgn, og lidt ekstra hvis man ønskede en tur i vandlandet på Søsportscenteret.

14 deltagere i alderen 10 til 40 havde meldt sig til at komme.

Programmet var planlagt som en kombination af indlæg fra brugerne selv og forskellige oplægsholdere. Thomas Eriksen var inviteret fra ASK-Ikt til at fortælle om nyheder i forhold til produkter og programmer. Bente Brinkmand fra Institut for Syn og Hørelse i Ålborg var inviteret til at fortælle om Bliss og brugen af dette.

Der skulle så også arbejdes i grupper for at give flest mulige deltagere lejlighed for at komme til orde indenfor emner, der havde deres særlige interesse.

Der blev således i grupper diskuteret emner som fodbold, handicap politik, synlighed, brug af kommunikationshjælpemidler, opbygning af indhold, brug af Bliss og meget andet.

Alle deltagere var meget aktive og interesserede og bød ind med forskellige meninger om de valgte emner.

I løbet af gruppearbejdet blev der således efterlyst mere fokus på Bliss i Danmark, da det for rigtig mange af deltagerne har været en god platform til at komme i gang et alternativt kommunikations system, som er gennemarbejdet.

En af de yngre deltagere efterlyste flere talemaskiner til børn i klassen, da det jo er sjovere at være flere sammen, der bruger de samme hjælpemidler.

Nogle af deltagerne gav udtryk for, at de ikke mente, politikerne kendte nok til AAC. Der burde måske arrangeres et besøg på Christiansborg af en gruppe, der anvender alternativ kommunikation. Der blev også udtrykt ønsker om en TV med Bliss tekstning eller anden symbol ledsagelse. Det blev drøftet, om DR skulle have en henvendelse vedr. dette. De har jo lavet forskellige tiltag for ordblinde, svagtsynede osv.

Flere gav udtryk for at "Det var dejligt at se andre bruge kommunikationsudstyr, så man ikke er den eneste"

Flere var også glade for at høre om andres oplevelser og erfaringer omkring kommunikation, og de var ikke mindst glade for at være i overtal som AAC brugere i forhold til antallet af fagfolk.

Som nye emner til en brugersamling blev det foreslået, at der kunne vises eksempler på personlige kommunikationsopsætninger.

Tiden gik hurtigt de to dage brugersamlingen strakte sig over. Der fremkom masser af ideer og inspiration til nye brugersamlinger. Stemningen var god, varm og inspirerende.

Så jeg kan kun sige, at det var en super dejlig oplevelse i rigtig godt selskab med en ukuelig flok brugere af AAC.

Jeg håber vi ses igen til næste gang.

- - - 0 - - -

Indtryk og pluk fra BETT

v/Britta Husted, Edda Medici / Gert Krabsen

BETTshow i London Excel var som sædvanlig voldsomt stort og uoverskueligt – udstillingshallen er ca. 300 * 100 meter!

Men selvom 'Special Needs' – området stadig er meget mindre end det var i årene i London Olympia, tyder det på, at arrangørerne har taget noget af kritikken til sig.

I al fald var der i år flere af de små, 'alternative' udstillere, som ofte er dem der har det, vi synes er interessant..

Hanshin fremviste disse smarte legeborde med indbygget touchskærm.

..men ikke nemme at bruge, hvis man sidder i en kørestol..

Generelt var der rigtig mange former for interaktive tavler og borde på BETT, og priserne er faldende.

Firmaet TTS har altid mange sjove og billige produkter – blandt andet en del forskellige albums og kontakter, hvor man kan indtale lyd.

Jeg faldt over dette "æg" som er et elektronisk forstørrelsesglas. Forstørrelsesglasset kan fx tilsluttes smartboard og kan derved bruges i undervisning. Her vises detaljer i et blad. Så vidt jeg husker kostede forstørrelsesglasset omkring 700 kr.

TTS sælger også denne Lystavle, der fx kan bruges til at fremhæve kommunikationssymboler for synshæmmede.

Man kan selv vælge hvilken farve lys skærmen skal lyse med.

Pris ca. 800 kr.

Solutors fremviste Wize floor – et interaktivt gulv, der kan bruges til leg og undervisning. Produktet købes med en række forskellige spil, opgaver og skabeloner til at man selv, meget let, kan lave nye opgaver. Ligeledes kan man via nettet dele egne og andre brugers spil og opgaver.

Specialskolen VUK-Aalborg er ved at lave aftale med Solutors om at låne og afprøve et Wize floor engang hen på foråret. Skolen vil i den forbindelse afholde et åbent hus arrangement, så andre skoler og institutioner kan afprøve gulvet.

Information om arrangementet vil blive offentliggjort på skolens hjemmeside www.vuk-aalborg.dk

iPad er ikke til at komme udenom, men personer med fysiske funktionsnedsættelser kan have svært ved at håndtere en iPad.

Hills UK har specialiseret sig i at lave holdere til iPads – og fremviste mange smarte løsninger: stativer, vægophæng, holder med sugesko og meget mere..

Targus fremviste en prototype på en holder, der skulle kunne bruges til mange forskellige tablets.

Vi er lidt skeptiske for, om den er 'fastholdene' nok til vores brugere, men den skulle komme i handlen i løbet af april/maj, og så kan det jo komme an på en prøve..

Det danske firma *Blue Ocean Robotics* har udviklet denne robot, som kan programmeres og interagere med brugeren, bl.a. med brug af ansigtsmimik.

Bl.a. bruges den til aktivering og kommunikation med autister.

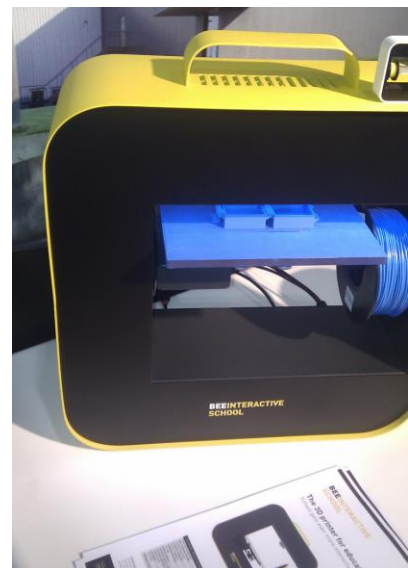
Forbløffende nok havde indehaveren John aldrig hørt om hverken ISAAC! eller de danske konferencer og udstillinger - så der er da vist noget, vi skal have gjort noget ved!

www.blue-ocean-robotics.com

- søg efter 'Zeno' (det hedder han..)

3D printere er inden for det sidste år blevet det helt store nummer.

De har altid været på udstillingen, men mens vi tidligere har set enkelte, meget store (og meget dyre!) skrumler til sløjdlokaler, er de nu næsten til købs for alle - og designet, så man kan have dem stående i stuen..

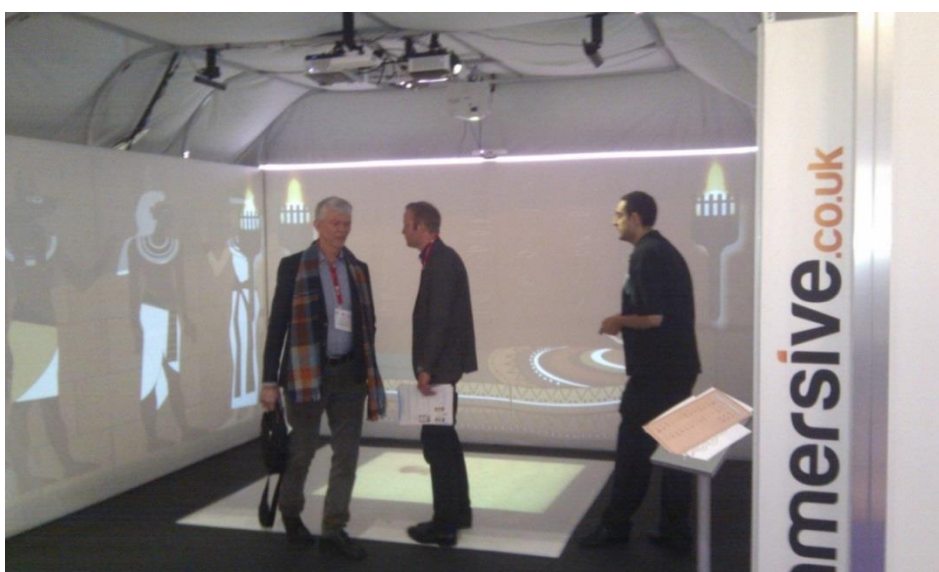

Mange firmaer viser møbler, opbevaringsskabe m.v. til klassesæt af tablets.

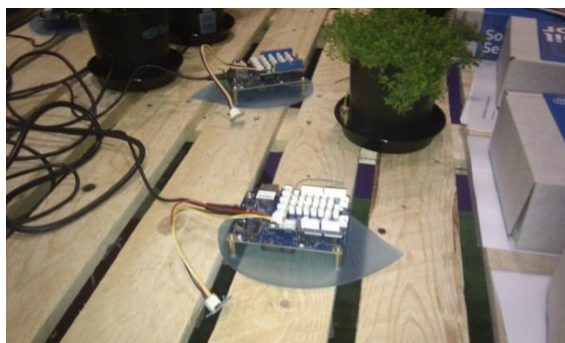
Der findes dog også mere ydmyge udgaver..

Sanserum – nu er det ikke længere alene Osborne der har dem med, der var mindst 3-5 forskellige. Bl.a. fremviste firmaet *Immersive* dette, hvor al teknikken sad i loftet, så alle vægge kan bruges – her var det nærmest et telt..

Et hjørne af hallen var afsat til 'innovationsområde', hvor studerende fremviste en række prototypeprojekter. Her var standene opbygget af høvlede brædder og Cafe-borde..

Der er på BETT en række gratis foredrag, også på SEN-området.

Edda hørte *Carol Allen* give et af sine som altid sprudlende oplæg – fuld af inspiration og umuligt at referere!

- måske er det snart ved at være tiden at få hende til Danmark igen?

--- o ---

Awareness Month

v/Dorte Aggerlin

I 2007 blev oktober udnævnt til at være international "AAC Awareness Month" for at synliggøre brugerne af AAC og mulighederne for forskellige kommunikationsformer.

International

AAC

Awareness

Month

Rundt omkring i verden bliver Awareness Month markeret med forskellige arrangementer. Der er som regel et særligt tema i det enkelte år.

Der kan her nævnes nogle eksempler:

- 24 timers kommunikation udelukkende ved brug af AAC
- 12 timers chat på Facebook, Skype og Twitter udelukkende vha. AAC
- Webinars på de sociale medier
- Et stille morgenkaffe arrangement – hvor der er kommunikationstavler og små maskiner til rådighed til smalltalk og bestilling af kaffe mm.
- Fællessang ved brug af AAC maskiner
- Foredrag om brug af AAC

I 2014 blev der arrangeret følgende:

Australien

Holdt flere steder stille formiddags pause med brug af AAC i løbet af oktober måned.

Canada

Valgte den 9. Oktober som særlig AAC Awareness dag.

Kroatien

Holdt [ICT-AAC Open Day](#) den 17. Oktober. Et særligt arrangement for fagfolk og forældre som er interesseret i udvikling af innovative informations og kommunikations apps til personer med komplekse kommunikations vanskeligheder. . To ny udviklede apps blev præsenteret.

- submitted by *Jasmina Ivsac Pavlisa*

Danmark

I anledning af ISAAC Danmarks 25 års jubilæum blev der arrangeret workshops og foredrag med oplægsholdere som John Costello og Linda Burkhart. En børnehave i Odense, Platanhaven øvede på en sang, hvor der udelukkende skulle bruges AAC.

ISAAC Danmark skrev information på deres hjemmeside med links til plakat med kommunikations rettigheder og Facebook gruppen "International AAC Awareness Month". Muligheden med en stille formiddags pause blev beskrevet.

Finland

"Stop op et øjeblik, lyt til mig" var temaet på AAC Awareness ugen i Finland, oktober 6 – 12, 2014. Det blev koordineret af Tikoteekki (www.papunet.net/tikoteekki) og den finske forening for Psykisk og fysisk udviklingshæmmede FAIDD (*Finnish Association on Intellectual and Developmental Disabilities*). I ugens løb foregik forskellige aktiviteter på offentlige steder, åbenhus arrangementer, workshops og diskussioner, alt sammen for at støtte op om kommunikations løsninger. Der blev holdt arrangementer i 11 forskellige finske byer. Tikoteekki, FAIDD og andre organisationer, skoler og foreninger arbejdede hårdt for at gennemføre arrangementerne.

- submitted by Eija Roisko

Billede fra arrangement i Helsinki centrum 6. oktober 2014

South Africa

[AAC Research Seminar](#) blev afholdt den 3. Oktober.

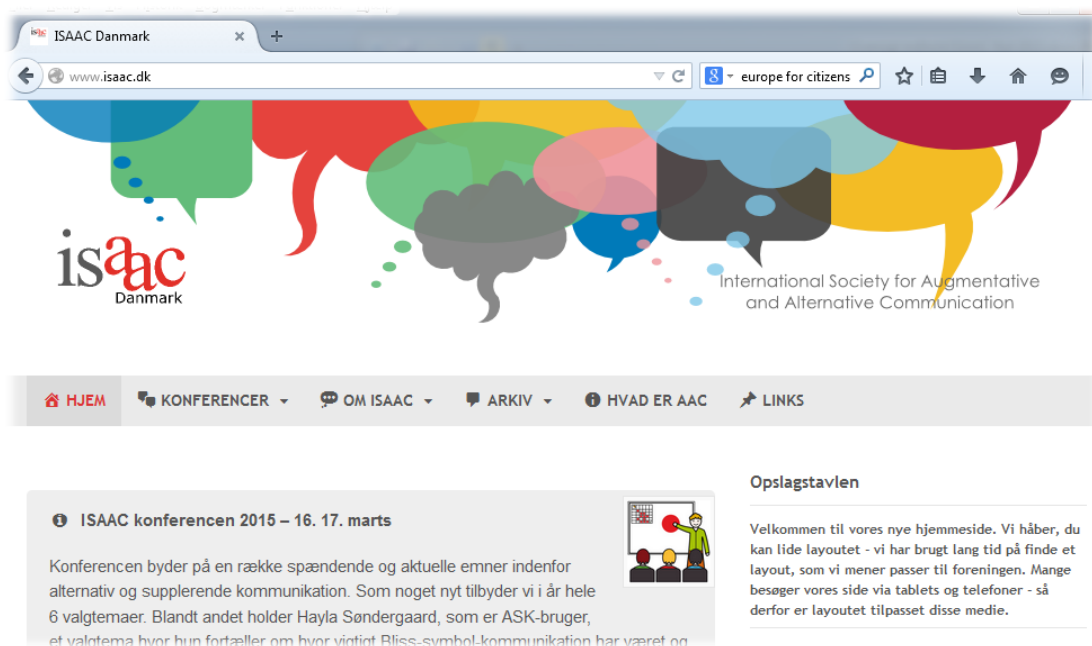
USA

Den 22. oktober blev den [6. årlige 24-timers chat holdt på](#) Skype, Facebook og Twitter

Her er nogle ideer til at arbejde videre med til dette års AAC Awareness month. Vi håber mange vil tage bolden op og skabe nogle lokale arrangementer, der kan skabe opmærksomhed og formidle viden om alternativ kommunikation.

- - - 0 - - -

www.isaac.dk

Husk at checke www.isaac.dk i ny og næ..

Et website bliver ikke bedre end det materiale, der lægges på, og vi kan ikke selv opdage alt, så har I materialer, artikler, links og andre bidrag, så kontakt Vibe.

– og husk også

ISAAC Danmark er på Facebook.

Få kontakt med ISAAC Danmark ved at oprette en profil på Facebook i dag.

[Opret profil](#) [Log på](#)

Christina Davidsen

Christina Davidsen er født med knogleskørhed og har hele sit liv siddet i kørestol. Hun har endnu aldrig haft en kæreste, for hver gang forelskelsen melder sig, spænder kørestolen ben.

Foto: Betina Garcia / BT 24.10.14

- *Din deltagelse i udsendelsesrækken "De uperfekte", og hvordan du kom i gang med det.*

For nogle år siden søgte TV2 deltagere til et program, der hedder "BS og Outsiderne". BS og 10 handicappede skulle på overlevelsestur i Afrika. Jeg synes, det lød så spændende, så jeg søgte om at komme med. Desværre blev jeg ikke en af de udvalgte, men produktionsselskabet Mastiff gemte min profil.

Pludselig i løbet af sommeren 2012 fik jeg en mail fra Mastiff. De ville høre, om jeg havde lyst til at medvirke i et nyt program, der skulle hedde "De Uperfekte". Et program om handicappede og dating.

Mit første svar var "nej". Jeg tænkte, at det hurtigt kunne gå hen og blive et ømt program – stakkels handicappede, der søger kærligheden - eller - ugens krøbling.. Mastiff spurgte, om de måtte have lov at komme på besøg og fortælle om programmet og samtidig var der flere af mine venner og familie, der skubbede lidt til mig og spurgte, hvad det værste kunne være ved at deltage?

Jeg tænkte over det og efter at have haft besøg af Mastiff, som forklarede, at det skulle være et reportageprogram – ikke et reality-program, som jeg var bange for, det ville blive, så besluttede jeg at sige ja til at deltage.

Det værste kunne være at blive til grin.., så måtte jeg jo bare holde mig inden døre i ½ års tid til det var glemt igen. ☺ Men det kunne jo også gå hen og blive en kæmpe oplevelse, hvilket det viste sig at blive.

- *Hvad har det betydet for dig at være med i disse udsendelser?*

Det gav ingen kæreste at deltage i "De Uperfekte", men til gengæld har det givet så meget andet. En masse positive ting som jeg overhovedet ikke på nogen måde havde forestillet mig.

I programmet fik vi besøg af to coach. De fandt hurtigt ud af at hos mig var det selvtilliden og selvværdet, der var helt i bund. De gav mig en masse gode råd og udfordringer, som jeg tog imod og arbejdede hårdt med – og stadig arbejder med. Det har givet mig SÅ meget.

Den ene coach Anni Simonsen kontaktede mig efter programmet og spurgte, om hun måtte have lov at nævne mig i nogle foredrag, som hun holder. Selvfølgelig måtte hun det, hun deltog jo selv. Så sagde Anni: "Jeg vil faktisk gerne have dig med ud at holde de her foredrag. Hvad siger du til det?" Nej, det kunne jeg ikke. Jeg kunne ikke holde foredrag. "Fint" sagde Anni, "Vi ses i næste uge til planlægning af foredrag"...

Så det var starten til, at jeg faktisk nu selv tager ud og holder mine egne foredrag om at leve med et handicap.

At deltage i "De Uperfekte" gav ikke kun en masse oplevelser, men også en masse udfordringer. Min selvtilid og mit selvværd er i den grad blevet – måske ikke lige 100 % bedre, men så 90 %. Det er så rart.

Udover det har min medvirken ført til, at jeg har været så heldig at få lov til at deltage i forskellige andre programmer på tv. Store oplevelser som jeg er rigtig taknemmelig over at få lov til at opleve.

- *Hvordan er det at gå til et så personligt emne som kærlighed/kærester/dating for åben skærm?*

Det var en kæmpe udfordring at sige ja til at deltage i "De Uperfekte". Jeg har altid holdt det emne "kærlighed, kærester og sex" lidt for mig selv. Jeg har selvfølgelig ligesom så mange andre, ønsket at få en kæreste, men jeg indså hurtigt i mine unge år, at det altså ikke lige var mig fyrene faldt for. Af en eller anden grund fik jeg bildt mig selv ind, at det også var lige meget. Jeg havde bestemt ikke brug for det med kærlighed og heller ikke en kæreste. Men faktum er, at det har man. På et tidspunkt finder man altså ud af, at det ville være dejligt at have en at være lidt mere tæt på end en god veninde eller ven – og kærlighed har vi alle brug for. Selvfølgelig har jeg altid fået masser af kærlighed fra familie og venner, men fra den "eneste ene" har jeg ikke prøvet. Så da Mastiff kontaktede mig – og efter alle overvejelserne, så besluttede jeg at prøve. Det kunne jo være, jeg var heldig.

Foto: Faxe nyt, juli 2013

Som sagt var det en kæmpe udfordring. Alt det jeg før i tiden havde holdt for mig selv, skulle jeg nu til at dele med en masse. Jeg tror egentlig ikke, at jeg tænkte så meget, da vi gik i gang med optagelserne. Det var så mærkeligt, en følelse jeg har svært ved at beskrive og forklare, men da

kameraet begyndte og jeg fik stillet spørgsmålene fra tilrettelæggeren, så flød svarene bare ud... Ingen filter overhovedet og det var faktisk helt befriende – endelig – at få sat ord på alle de tanker, der var inden i og som jeg ikke havde delt med ret mange før.

Jeg er super glad for, at jeg fik et skub fra familie og venner til at deltage. Og jeg er så taknemmelig for at have mødt Anni, som har givet mig det største skub og vist mig vejen frem til alt det, jeg er så heldig at opleve nu – at turde sige ja til at opleve.

- *I år deltager du så i Det Handicappede Talkshow. - Hvilke overvejelser har du gjort dig i den forbindelse?*

Sidste år blev jeg kontaktet og spurgt, om jeg havde lyst til at medvirke i kampagnen "Det er ikke et handicap". En kampagne der kører på Facebook, som vil sætte fokus på handicap, handicappede, fordomme og tabuer. Forsøge at nedbryde de barrierer, vi ofte støder på som handicappede og vise, at vi alle er mennesker trods vores forskelle.

Jeg skulle have besøg af Jacob Nossell og Thomas Skov, som på det tidspunkt var værter for kampagnen. Jeg sagde naturligvis ja, da det er noget, jeg selv gør meget ud af at få sat fokus på. Så jeg fik besøg af de to herre til en snak om handicap, fordomme og tabuer.

I år skulle kampagnen føres videre og jeg blev foreslået som den, der skulle gøre det. Jeg blev kontaktet af Det Centrale Handicapråd, som har overtaget kampagnen. De spurgte, om jeg havde lyst til at være med og inviterede mig til møde. Jeg sagde faktisk uden nogle overvejelser "ja", for endnu engang, det er en sag, jeg brænder for og jeg har tit drømt om at vende det hele på hovedet og udfordre vores forestillinger om, hvad det vil sige at være "normal".

Jeg mødte op og blev præsenteret for ideen om "Det Handicappede Talkshow". En alletiders ide, synes jeg. Lidt som de amerikanske talkshows: et studie, en vært, et publikum og kendte gæster. I "Det Handicappede Talkshow" vender vi det hele på hovedet. Det skulle handle om handicap. Altså et "handicappet" studie (min invalidebil), en handicappet vært (det blev mig), handicappet publikum (medlemmer af SUMH – Sammenslutningen af unge med handicap) og så de kendte gæster – uden handicap - eller har de i virkeligheden også et handicap? De fik stillet spørgsmål om handicap og fordomme.

- *Hvad er tænker du det evt. kan føre med sig at lave den type udsendelser?*

Jeg tror, at ved at lave anderledes typer udsendelser, så skaber det mere opmærksomhed. Når vi laver "sjov" på en seriøs måde med så vigtigt et emne, så gør vi det lettere at tale om. Med humor og lidt lethed kommer man længst, man får åbnet for berøringsangsten, som der i den grad er omkring handicap. Jeg tror, det oftest bunder i uvidenhed. Og derfor tror jeg på, at vi kun bliver klogere ved at tale sammen. Jeg blev også selv klogere ved at have gæsterne i studiet. Faktisk kom mange af deres svar bag på mig, fordi jeg havde en forestilling – måske en fordom – om, at gæsterne ville fokusere mere på mit handicap, end de rent faktisk gjorde. Men min egen fordom blev gjort til skamme. Det viser, at vi måske ikke skal bruge så mange kræfter på at tænke over, hvordan vi tror andre mennesker er, men i stedet mødes ansigt til ansigt.

Foto: Rødovre lokal nyt, sep 2013

- - - 0 - - -

ASK kurser i Tønsberg..

Tone Mjøen har gjort os opmærksom på, at der til efteråret 2015 starter både ASK 1 og ASK 2 kurser på *Høgskolen i Buskerud og Vestfold*.

Læs mere på www.hbv.no/

PINE-D – et EU-projekt.

v/Dorte Aggerlin / Gert Krabsen

EU-programmet *Europa for Borgerne* (Europe for Citizens) har til formål at styrke europæisk medborgerskab og forbedre vilkårene for demokratisk deltagelse på EU-niveau.

Under programmet er der etableret et projekt *PINE-D*, som skal arbejde med, hvordan mennesker med komplekse handicap kan blive mere involveret i de europæiske demokratiske processer, og dermed spille en mere aktiv rolle i samfundet.

Projektets indhold skal bl.a. omfatte brug af Facebook samt en workshop i hvert af de involverede lande.

ISAAC Danmark er blevet opfordret til at deltage i projektet, som løber frem til sommeren 2016 og desuden har deltagere fra *Østrig, Polen, Italien og England*.

Der var opstartsmøde i Graz i Østrig i sidste uge, så det er endnu for tidligt for os at fremlægge detaljerede planer for det danske bidrag til projektet. Så følg med på vores hjemmeside og i næste nummer af Isaac Nyt.

Er der medlemmer blandt Isaac, der har interesse for EU og hvordan vi får ASK-brugere involveret i 'det europæiske projekt' og derfor lyst til at medvirke i projektet, så kontakt en af os..

Projektets hjemmeside:

www.pine-d.eu

Co-funded by the
Europe for Citizens Programme
of the European Union

..p.t. kun på engelsk, dansk
version på vej..

PINE-D er en lidt kryptisk forkortelse af *Participation approaches IN the democratic life of the European Union - for people with Disabilities*.

Generalforsamling 2015..

Mandag den 16. marts 2014 kl. 17.15-18.15 på Vingstedcentret

Dagsorden ifølge vedtægterne:

1. Valg af ordstyrer, referent og 3 personer til et stemmeoptællingsudvalg.
2. Bestyrelsens beretning.
3. Forelæggelse af regnskab for 2014.
4. Indkomne forslag.
5. Fastlæggelse af budget, herunder medlemskontingent.
6. Valg af bestyrelse, herunder af formand, sekretær og kasserer.

Hvert medlemsnummer har en stemme. Der kan kun stemmes ved personligt fremmøde. Medlemmer i kontingentrestance har ingen stemmeret. Vedtægterne § 4 Stk. 5.

Ulige år er kasserer og 3 bestyrelsesmedlemmer på valg. På valg er:

Kasserer, Gert Krabsen, genopstiller

Vibe Lund Jensen, genopstiller

Trine Lund Lauridsen, genopstiller

Anna Voss, genopstiller

Suppleanter:

Pernille Bagner Carlsen, genopstiller

Dorte Sylvest Aggerlin, genopstiller

7. Valg af revisor.

Lars Søndergaard-Nielsen, genopstiller

8. Eventuelt.

- - - 0 - - -

Materiale fra konferencen

Oplæg, handouts m.v. fra konferencen bliver lagt i et lukket område , hvor I også finder materiale fra tidligere konferencer: www.isaac.dk/konference-oplaeg/

Dette indhold er adgangskodebeskyttet. For at se det, indtast venligst din adgangskode nedenfor:

Adgangskode:

Adgangskoden er *materiale*.

Regnskab 2014:

	Regnskab 2014	Budget 2014	Noter
INDTÆGTER			
Renter	4.743,34	3.500,00	
Ekstraordinære indtægter	120.000,00		1)
Medlemskontingent	102.790,00	110.000,00	
Abonnementer	3.650,00	3.000,00	
Konference/Generalfors.	302.877,91	282.000,00	
Brugersamling	56.917,06		2)
Andet	0,00	3.500,00	
INDTÆGTER I ALT.	590.978,31	402.000,00	
UDGIFTER			
Konference/Generalfors.	-264.444,00	-240.000,00	
Eksterne; honorar/transport	-46.507,62	-64.000,00	
Materialer	-1.599,20	-4.000,00	
JUBILÆUM			
John Costello	-8.665,00	-10.000,00	3)
Linda Burkhardt	-120.928,81	-50.000,00	1)
Brugersamling	-56.782,06		2)
Medlemsbetaling International	-23.986,79	-32.000,00	
Abonnementer Isaac Nyt	-4.338,00	-3.500,00	
ISAAC-Nyt	-16.186,88	-15.500,00	
Bestyrelsesmøder mv.			
Ophold + rejser	-20.365,92	-25.000,00	
Nordisk/intern. Samarbejde	-23.861,75	-25.000,00	
Porto	-3.644,50	-6.000,00	
Kontorartikler og adm.	-617,08	-1.500,00	
Gebyrer bank mv.		-100,00	
Web+webmaster	-14.827,57	-5.500,00	4)
Medlemsaktiviteter/pjece	-8.709,38	-10.000,00	
Regnskabs assistance		-8.000,00	
Diverse, gaver m.v.	-1.248,70	-2.000,00	
UDGIFTER I ALT	-616.713,26	-502.100,00	
RESULTAT	-25.734,95	-100.100,00	

Noter til regnskab

- 1) Linda Burkhart - arrangement
- 2) Brugsersamling i november i Odder/Hou; 14 deltagere.
- 3) Jubilæumsforedrag på Aarhus Universitetshospital
- 4) Omlægning til nyt WordPress-layout

Status

Aktiver

Nordea	0,00	
Spar Nord	315.704,05	
Forudbetalt vedr. konf. 2015	4.118,32	
Tilgodehavende kontingent	1.900,00	321.722,37

Passiver

Skyldige omkostninger	0,00	
Egenkapital		
Primosaldo	347.457,32	
Årets resultat	-25.734,95	
		321.722,37

Budget 2015:

	Budget 2015	Noter
INDTÆGTER		
Renter	500,00	
Ekstraordinære ind.		
Medlemskaber	112.000,00	
Abonnementer	4.200,00	
Konference/Generalfors.	380.000,00	
Brugersamling deltagere	25.000,00	
Brugersamling tilskud	40.000,00	1)
Andet	2.000,00	
INDTÆGTER I ALT.	563.700,00	
UDGIFTER		
Konference/Generalfors.	-310.000,00	
Eksterne; honorar/transport	-50.000,00	
Materialer	-3.000,00	
Brugersamling	-70.000,00	
Medlemsbetaling. Isaac Int	-25.000,00	
Abonnementer Isaac Int	-4.200,00	
ISAAC-Nyt	-19.000,00	
Bestyrelsesmøder	-26.000,00	
Nordisk/intern. Samarbejde	-30.000,00	2)
Porto	-4.100,00	
Kontorartikler og adm.	-1.000,00	
Web+webmaster	-10.000,00	
Medlemsaktiviteter/pjece	-10.000,00	
Diverse, gaver m.v.	-1.000,00	
I ALT udgifter	-563.600,00	
RESULTAT	100,00	

Noter til budget

- 1) Vi håber på fondsstøtte som i 2014
- 2) ISAAC Norge, Sverige, PINE-D

Donation af ClassMate Pc'ere.

Har I en god ide? Så kan vi måske give et bidrag..

Vi har et lille restantal ClassMate PC (også kendt som 'FizzBook'), der står og samler støv på lageret. Vi har besluttet at de skal ud at gøre gavn i stedet for bare at stå der og blive forældede!

Så har I en god ide til et projekt, en aktivitet el.lign., hvor 3-4 bærbare pc'er kan gøre en forskel? - så sig til, og så kan vi måske donere dem.

Hvis I ikke kender Classmate pc'erne, så kort sagt: En lille bærbar pc, hvor skærmen kan drejes rundt, så den kan bruges som tablet med trykfølsom skærm (ikke 'multitouch').

En robust pc, bygget til skolebørn og med indbygget bærehåndtag. Den vejer ca. 1600 g.

Den er installeret med Windows 7 og afvikler fint f.eks. ProgramSnedker eller Tobii Communicator.

Der er indbygget stereohøjtalere og kamera, og den kan tilsluttes ekstern skærm/projektor etc..

Betingelser:

- De skal bruges i forbindelse med et projekt/aktivitet på institutionen.
- Pc'erne må ikke hverken nu eller efterfølgende videregives/sælges til privat brug uden aftale med os (kan 'frikøbes' til indkøbspris).
- Der medfølger ikke garanti-/ombytningsret (men alle de andre har virket problemfrit, så hvorfor skulle disse ikke?) Vi checker dem naturligvis og sørger for, at Windows m.v. er opdateret, inden I får dem.
- Vi foretrækker at donere dem samlet, så alle Classmate bruges i forbindelse med et samlet projekt, men det er ikke en ufravigelig betingelse.
- Der medfølger ikke ekstra software ud over det præinstallerede.

Kontakt os på krabsen@handikram.dk, hvis I har den gode ide..

Gert Krabsen

HANDIKRAM

- - - 0 - - -

A Paris,
I Paris

beaucoup
mange

de gens
folk

travaillent.
ARBEJDER

Certains sont
nogle er

journalistes, ils écrivent et dessinent pour les journaux.
journalister, de skriver og tegner til avisen

Certains
nogle

font leurs courses dans les magasins
gør deres indkøb i butikker

Deux hommes
to mænd

méchants sont entrés dans le journal Charlie Hebdo.
som er onde er gået ind på avisen

Kommunikationstavle om terrorangreb i Paris, lavet af Isaac Frankrig.
Læs mere på side 4